

▶ НАЖИВО

"Жодного району, де б не було тіл". 10 тисяч поховань за рік — правозахисники проаналізували злочини Росії в Маріуполі

Лія Русик

8 лютого 2024, 11:30

Маріуполь, Донецька область. Поховання загиблих в Маріуполі, 9 березня 2022 року. Фото: AP / Євген Малолетка

З березня 2022 року по лютий 2023 року в Маріуполі Донецької області поховані понад 10 тисяч людей. Щонайменше 8 тисяч, ймовірно, загинули від причин, пов'язаних з війною, як то прямі напади або відсутність медичної допомоги чи чистої води.

Про це йдеться у доповіді з докладними доказами, що була оприлюднена сьогодні 8 лютого 2024 року Human Rights Watch, Truth Hounds і SITU Research.

мене на руках. Ми не могли його нормально поховати. Лопат не було, і ми не могли копати, коли навколо нас точилися обстріли. Тому ми поклали його тіло під залізну плівку, а зверху поклали цеглу, щоб собаки не потягли його геть", — так про наслідки облоги розповів дослідникам 50-річний маріуполець, який проживав на вулиці Нахімова.

За аналізом супутникових знімків, фотографій і відео головних кладовищ міста учасники дослідження виявили, що майже за рік у Маріуполі були поховані понад 10 тисяч людей.

"Ми вважаємо, що щонайменше 10 284 людини були поховані на чотирьох кладовищах міста та на кладовищі Мангуш у період з березня 2022 року по лютий 2023 року. За нашими оцінками, за цей період у Маріуполі від причин, не пов'язаних з війною, загинули близько 2 250 людей. Це означає, що в місті зафіксовані щонайменше 8 034 смерті порівняно з мирним часом. Ми не можемо встановити, скільки з тих, хто був похований у місті, були цивільними чи військовими, або скількох вбито внаслідок незаконних нападів", — йдеться у звіті.

УСІ НОВИНИ

ВІЙНА

ТОРЕЦЬК

ЧАСІВ ЯР

Нові докази російських злочинів у Маріуполі. Могила на вулиці, зруйнований військами РФ будинок, Маріуполь, Донецька область, 31 травня 2022 року. Фото: Getty Images

Human Rights Watch, SITU Research і Truth Hounds виявили в місті чотири кладовища. Саме там, за їхніми оцінками, спостерігалось суттєве збільшення кількості могил, де тисячі людей були поховані в окремих могилах та могилах траншейного типу: Старокримське, Новотроїцьке кладовища, кладовище на вулиці Павлова та в селі Виноградному. Також учасники дослідження зазначають у доповіді, що ідентифікували сотні поховань на кладовищі неподалік від міста, у селищі Мангуш.

"Це число просто відображає мінімальну кількість людей, які, схоже, були поховані в цих місцях між цими датами. Це не оцінка того, скільки людей загинуло під час військових операцій або скільки померло протягом цього періоду з інших причин, включаючи відсутність медичної допомоги та погану якість води, або з причин, не пов'язаних з війною", — йдеться в документі.

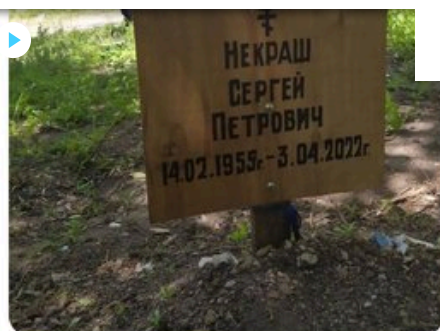

УСІ НОВИНИ

ВІЙНА

ТОРЕЦЬК

ЧАСІВ ЯР

Загальні могили та хаотичні поховання місцевих в Маріуполі у 2022-2023 роках. Фото: Маріупольська міська рада/Telegram

Там зауважили, загальна кількість загиблих може бути значно більшою: у деяких могилах ховали по декілька тіл, інші люди, можливо, померли пізніше через причини, пов'язані з війною, припускають аналітики.

"За словами одного із заступників голови Маріупольської міської ради, у перші дні березня лікарні міста, що залишилися, були "переповнені трупами". Деякі з тих, хто загинув під час облоги, були

лежали непохованими на вулицях, під уламками або в будинках людей протягом днів, тижнів або навіть місяців", — йдеться у звіті.

"Я не можу назвати жодного району, де б не було тіл", — згадує у розповідях правозахисникам маріуполець.

Деякі родичі зниклих досі шукають своїх близьких.

Фото: AP / Євген Малолетка

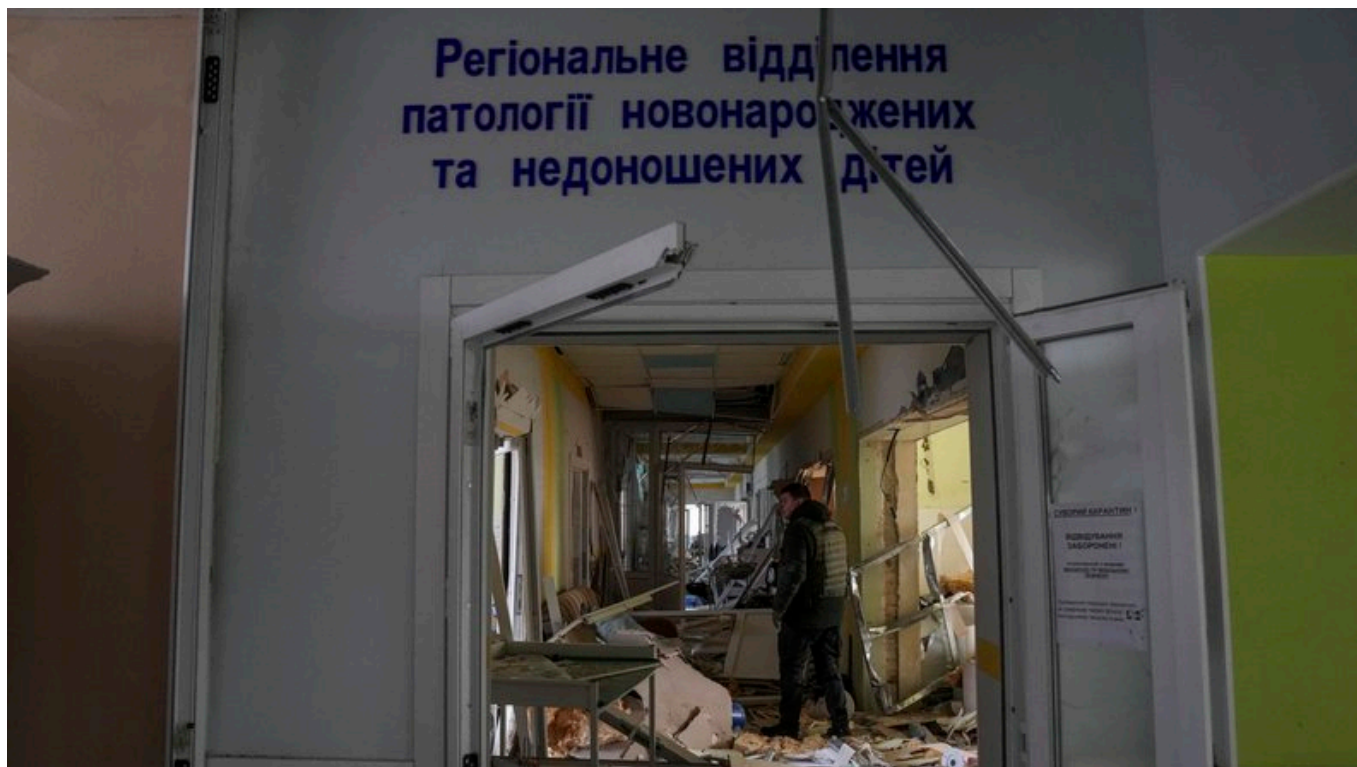
Поранені та зниклі безвісти

31 липня 2023 року Міністерство внутрішніх справ України відповіло на лист Human Rights Watch із проханням надати інформацію про зниклих безвісти в Маріуполі.

"У міністерстві повідомили, що в період з 24 лютого 2022 року по 28 липня 2023 року загалом у Маріуполі були зареєстровані 9 016 людей, у тому числі "можливо" 3 864 цивільних. З 3 864 можливих цивільних — 2 082 були чоловіками й 1 782 жінками. З них знайдені

идеться у звіті.

Маріуполь, 9 березня 2022 року. Фото: Evgeniy Maloletka / AP

Тисячі людей отримали поранення, є такі, що втратили кінцівки, зір, слух або пам'ять, у тому числі через черепно-мозкові травми, спричинені вибухами.

Як зазначається у доповіді, анестезіолог, який працював в обласній лікарні інтенсивного лікування з 25 лютого по 15 березня 2022 року, розповів аналітикам дослідження, що щодня бачив, як до лікарні прибували десятки поранених. Як він щодня допомагав від 30 до 40 людям, кілька з яких помирали щодня, у тому числі через брак матеріалів для післяопераційного догляду.

Керівник дерматологічного та венерологічного диспансеру Маріуполя розповів команді, що вивчала наслідки вторгнення РФ у

Родичі привозили поранених людей без рук і ніг, з внутрішніми травмами живота або осколковими пораненнями голови, при цьому іноді не вистачало половини черепа. Близько половини привезених людей померли до того, як ми встигли їх прооперувати. Одні ноги ми врятували, а інші довелося ампутувати. У нас були деякі знеболювальні препарати, але, щоб не закінчитися, ми розбавляли їх величезними дозами знеболювальних. Ніхто в лікарнях не помер від болю, але деякі пацієнти, яких ми оперували, померли від переохолодження, тому що температура в лікарнях була як на вулиці, до -13 градусів у першій половині березня.

Про дослідження воєнних злочинів РФ у Маріуполі

У 215-сторінковій доповіді "Наше місто зникло". Спустошення Росією Маріуполя, Україна", супровіднім сайті з мультимедіа матеріалами та 20-хвилинному відео його автори проаналізували страждання цивільного населення та пошкодження тисяч будівель, у тому числі декількох сотень багатоповерхівок, лікарень, навчальних закладів, а також об'єктів електропостачання та водопостачання. У документі описані неодноразові спроби українських посадовців та міжнародних організацій забезпечити офіційні шляхи евакуації з Маріуполя та доставлення допомоги в місто, в умовах перешкоджання з боку російської сторони.

УСІ НОВИНИ

ВІЙНА

ТОРЕЦЬК

ЧАСІВ ЯР

Збільшення могил на маріупольських кладовищах. Фото: Маріупольська міська рада/Telegram

"Спустошення російськими військами Маріуполя є одним із найгірших етапів повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Міжнародні органи та уряди, для яких справедливість має значення, повинні зосередити зусилля на розслідуванні дій російських високопосадовців, які, ймовірно, причетні до вчинення воєнних злочинів у цьому колись жвавому місті", — наголосила директорка відділу криз і конфліктів Human Rights Watch Айда Соїєр.

Як зазначили автори дослідження, в основі доповіді лежать 240 інтерв'ю з переважно переміщеними мешканцями Маріуполя, проведені Human Rights Watch й українською правозахисною організацією Truth Hounds, а також аналіз понад 850 фотографій і відео, документів і десятків супутникових знімків, зроблений Human Rights Watch і SITU Research. Цифровий мультимедіа матеріал

шкіл та лікарень, а та аналіз місць поховань, який допоміг приблизно оцінити кількість загиблих.

Наслідки обстрілів Маріуполя військами РФ. Фото: Маріупольська міська рада/Telegram

Дослідницькі групи задокументували 14 нападів, у результаті яких пошкоджені або зруйновані 18 будівель, вбиті та поранені цивільні. Серед них атаки на дві лікарні, міський драмтеатр, де в укритті перебували цивільні особи, продуктовий склад, пункт роздачі допомоги, супермаркет і житлові будинки, які слугували укриттями. Human Rights Watch і Truth Hounds наполягають: вони або не знайшли жодних доказів присутності українських військових безпосередньо на об'єктах або поблизу них під час цих нападів, або виявили лише незначну військову присутність, що робить ці напади очевидно незаконними.

УСІ НОВИНИ

ВІЙНА

ТОРЕЦЬК

ЧАСІВ ЯР

партнери витратили майже два роки на розкриття правди про жахливі дії, скоєні російськими військами в Маріуполі. Це розслідування спрямоване на те, щоб скоєні злочини ніколи не були забуті, а винні постали перед органами правосуддя", — підкреслив виконавчий директор Truth Hounds Роман Авраменко.

ЧИТАТИ ЩЕ

Як захищалась сталь: хроніка оборони Азовсталі

У Маріуполі загинули десятки тисяч людей — Кириленко

Авіаудар по пологовому та дитячій лікарні у Маріуполі 9 березня: хроніка воєнного злочину

В Мангуші може бути захоронено від 3 до 9 тисяч маріупольців — Бойченко

Читайте всі новини Донбасу в [Telegram](#), [Viber](#), [Facebook](#), [YouTube](#) та [Instagram](#)